

Conclusions. Measures to support the state of the meat processing industry are proposed: increase of duties on meat products import and introduction of quotas, state support in the field of organization of business associations in the form of cooperatives. It is advisable for enterprises to expand their raw materials base, to explore new markets and to introduce modern energy-saving technologies and technologies of integrated processing of raw materials.

Keywords: crisis management, meat processing, manufacturers, processors, raw materials, imports. Exports, cattle, government support.

Стаття надійшла до редакції 02.03.2019 р.

Бібліографічний опис статті:

Угрімова І.В., Старинець О.Г. Антикризисне управління підприємствами агропродовольчої сфери на прикладі м'ясопереробних підприємств. Актуальні проблеми інноваційної економіки. 2019. № 2. С. 31-37.

Ugrimova I. V., Starynets O. H. Crisis management of agribusiness companies (the case of meat processing companies). Actual problems of innovative economy. 2019. No. 2, pp. 31-37.

УДК 330.15:631.115

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2019-2-6>

КРЮКОВА І.О., доктор економічних наук, доцент
Одеський державний аграрний університет (м. Одеса, Україна)

РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ

Крюкова І. О. Ресурсний потенціал аграрної економіки України та результативність його використання.

Вступ. У статті розглянуто зміст категорії «ресурсний потенціал» та його склад стосовно аграрної сфери виробництва. Виявлено, що основними складовими ресурсного потенціалу аграрної економіки за різних методичних підходів є: земельні ресурси, трудові ресурси, матеріально-технічні ресурси, фінансові та інформаційні ресурси. Доведено, що аграрна економіка України має потужний ресурсний потенціал.

Результати. Досліджено місце України у світовому рейтингу агробізнесу. З'ясовано, що за показником доданої вартості в розрахунку на одного найманого працівника аграрної сфери Україна займає 67 місце у світі. Проаналізовано основні складові бізнес-середовища національної аграрної економіки з позицій міжнародних оцінок. Серед найбільш проблемних складових сучасного бізнес-середовища національної аграрної економіки було визначено: насінництво, транспорт, добрива та інформаційно-комунікаційні технології.

Проведено аналіз кількісного та вартісного складу ресурсного потенціалу аграрної економіки. Як показали дослідження, найбільш проблемними тенденціями формування і використання сучасного ресурсного потенціалу характеризуються трудові ресурси та основний капітал.

Виявлено ключові проблеми формування, використання та вартісної оцінки ресурсного потенціалу аграрної економіки. Серед основних проблем справедливої оцінки ресурсного потенціалу аграрної економіки України виявлено відсутність ринкової вартості сільськогосподарських угідь та ринку землі сільгосппризначення.

Розглянуто сучасні тенденції рівня результативності використання ресурсного потенціалу аграрної сфери виробництва в контексті основних показників ефективності розвитку національної економіки в цілому. З'ясовано, що рівень ефективності аграрної економіки за останні декілька років виявився значно вищим в порівнянні з рівнем результативності інших галузей та видів економічної діяльності в Україні.

Ключові слова: ресурсний потенціал, виробничі ресурси, аграрна економіка, аграрна сфера, результативність, ефективність, національна економіка.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Аграрна сфера України, традиційно, є базовим галузевим сектором національної економіки. Сільське господарство визнано пріоритетною галуззю національного господарства, яка в сучасних умовах визначає не тільки рівень продовольчої безпеки країни, але й стратегічний вектор її подальшого розвитку у контексті активізації євро-інтеграційних трансформацій. За останні роки спостерігається чітка тенденція збільшення питомої ваги продукції аграрного сектору у

структурі експорту: в 2015р. її частка становила 19,8%, в 2018р. – 25,6% [1].

Підвищення рівня конкурентоспроможності національної аграрної економіки, вирішення соціально-економічних питань розвитку українського села і сільських територій, закріплення на європейському аграрному ринку сьогодні неможливе без активізації використання ресурсного потенціалу аграрного виробництва, підвищення результативності сільськогосподарської діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі забезпечення і підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу, сталості його розвитку та відтворенню виробничих ресурсів аграрної сфери присвячені праці таких вчених-аграрників як: Андрійчук В. Г., Зінченко Т. Є., Красноруцький О. О., Лупенко Ю. О., Малік М. Й., Мармуль Л. О., Месель-Веселяк В. Я., Россоха В. В., Саблук П. Т., Федоров М. М., Юрчишин В. В., Ульяновченко О. В. [2-8] та ін.

Формулювання цілей статті. Метою статті є оцінка сучасного рівня забезпечення ресурсним потенціалом аграрної економіки України та визначення результативності його використання.

Виклад основного матеріалу дослідження. У науковій літературі під «ресурсним потенціалом» розуміється економічна категорія, яка об'єднує в собі кількісні показники кожного виду складових ресурсів та їх конкретні характеристики. [2]. З позицій системного методичного підходу ресурсний потенціал аграрної сфери трактують як відтворювальну систему, елементами якої сукупність всіх видів ресурсів [3, 4]. В рамках різних методичних концепцій щодо визначення сутності даної економічної дефініції більшість вчених-аграрників погоджуються,

що основними елементами ресурсного потенціалу аграрного виробництва постають: земельні ресурси, трудові ресурси, матеріально-технічні, фінансові та інформаційні [5-7]. Ресурсний потенціал виступає базовим у структуризації економічного потенціалу бізнес-суб'єктів [8].

В якості сутності ресурсного потенціалу аграрної економіки вважаємо доцільним розглядати сукупність, кількісний набір та якісні параметри всіх видів ресурсів, які забезпечують ведення основного виду діяльності аграрних бізнес-суб'єктів.

Україна володіє потужним земельно-аграрним потенціалом. Загальна площа сільськогосподарських угідь країни становить 41,5 млн. га. Близько 64% всіх аграрних площ знаходиться у розпорядженні аграрних бізнес-суб'єктів різних організаційно-правових форм господарювання [9].

Сучасна оцінка місця України у світовому аграрному рейтингу свідчить про недостатньо високий рівень використання ресурсного потенціалу. Так, маючи значну частку аграрного виробництва у структурі національної економіки, за рівнем доданої вартості в розрахунку на 1-го зайнятого у сільському господарстві Україна знаходиться на 67 місці з 178 країн світу (табл. 1).

Таблиця 1

Місце України у світовому рейтингу агробізнесу

Індикатори	Фактичне значення індикатора	Середнє значення індикатора	Місце України у світовому рейтингу (178 країн)
Частка аграрного сектору у ВВП, %	9,8	3,1	78
Додана вартість на 1-го працівника, дол. США	4603	1331	67
Частка зайнятих в аграрному секторі, %	19	20	54
Урожайність пшениці, ц/га	35	32	36

Джерело: складено на основі [10]

Разом з тим, сьогодні Україна – лідер на світовому аграрному ринку з виробництва насіння соняшнику та соняшникової олії (1 місце), ячменя і рапсу (3 місце).

Сучасний аграрний сектор України – високо конкурентна сфера національної економіки, в якій задіяні підприємницькі сільськогосподарські структури різних видів власності та форм господарювання. Кількість аграрних бізнес-суб'єктів за даними на 01.01.2019 р. склала 50115 од. та характеризується чіткою тенденцією зростання [10, 11].

На міжнародному рівні, та в Україні, зокрема, існує значна кількість програм і проєктів, спрямованих на сприяння реалізації аграрного бізнесу та підвищення його ефективності у рамках національних економік. Одним з найбільш масштабних проєктів

є ініціатива Всесвітнього банку «Сприяння розвитку аграрного бізнесу» (ЕВА), реалізація якого оцінюється за системою ключових елементів бізнес-середовища.

Серед основних індикаторів оцінки ведення сільськогосподарської діяльності використовуються: насінництво, добрива, сільськогосподарська техніка, фінансові послуги, ринки, транспорт, інформаційно-комунікаційні технології, водні ресурси, та, починаючи з 2017 р. – землі сільськогосподарського призначення. Головною метою збору даних та інформаційно-економічного аналізу проєкту ЕВА є створення регулятивних систем різного рівня управління, орієнтованих на покращення якості та безпеки продукції сільського господарства та продуктів харчування.

Покращення значення цих ключових індикаторів та рейтингу бізнес-середовища аграрного виробництва сьогодні – один з шляхів залучення додаткових інвестиційних потоків у аграрну економіку України, нарощування її експортного потенціалу та вирішення проблем розвитку сільських територій. На сучасному етапі з сукупності 62 країн,

які приймають участь у такому всесвітньому рейтингу за міжнародною програмою ЕВА, Україна посідає середні позиції (табл. 2). Найбільш слабкими позиціями за сучасних реалій залишаються такі бізнес-умови аграрного виробництва, як: насінництво, добрива, транспорт та інформаційно-комунікаційні технології [12].

Таблиця 2

Рейтинг (місце) України у світі за індикаторами розвитку аграрного бізнес-середовища

Індикатори результативності ведення аграрного бізнесу	Україна	Польща	Російська Федерація	Іспанія
Насінництво	33	5	18	2
Добрива	32	2	20	5
С-г техніка	15	1	12	6
Фінансові послуги	26	21	38	3
Ринки	26	7	18	2
Транспорт	42	24	40	1
Водні ресурси	29	13	15	1
ІКТ	43	1	15	1

Джерело: складено на основі [12]

Аграрний сектор має принципове значення для національних економік всіх країн. Для України сільське господарство – сфера національної економіки, яка в значній мірі визначає структуру експорту, стан платіжного балансу країни та її валютний курс. На підставі Доповіді про світовий розвиток та даних про частку сільського господарства у ВВП, частку активного населення, що задіяне у аграрній сфері, ЕВА класифікує країни за трьома категоріями: аграрні, з перехідною

економікою й урбанізовані. [13]. Виходячи з такого методологічного підходу щодо розподілу національних економік, Україна сьогодні відноситься до групи аграрних економік світу. Так, частка трудових ресурсів, зайнятих у сільському господарстві України, сьогодні становить близько 18%, частка основних засобів – близько 3% (табл. 3).

Оцінка ресурсного потенціалу аграрної економіки свідчить про поглиблення диспропорцій серед його основних складових.

Таблиця 3

Динаміка ресурсного потенціалу аграрної економіки України

Показники	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2017 р. до 2013 р., %
Кількість бізнес-суб'єктів аграрної сфери	49848	46012	46744	45045	50115	100,5
Частка у загальній кількості по економіці, %	12,6	13,5	13,6	14,7	13,6	x
Площа с.г. угідь, тис га	41525,8	41511,7	41507,9	41504,9	41489,3	99,9
Чисельність населення, зайнятого у сільському господарстві, тис осіб	20404,1	18073,3	2870,6	2866,5	2860,7	14,0
Частка аграрного населення у загальній структурі зайнятості, %	17,5	17,1	17,5	17,6	17,7	x
Основні засоби, млн. грн.	156013	171392	210169	270467	184138	118,0
Частка основних засобів с.г. у структурі національної економіки, %	1,5	1,2	2,8	3,3	2,7	x

Джерело: складено на основі [9, 11]

Так, чіткою тенденцією скорочення вважається кількість трудових ресурсів сільського господарства, нестабільну тенденцію має й частка основних засобів у загальній їх кількості по національній економіці в цілому, яка сьогодні виявляється недостатньою для забезпечення конкурентоспроможного аграрного виробництва на інноваційних засадах.

За сучасних реалій основною проблемою управління ресурсним потенціалом аграрної економіки залишається вартісна оцінка сільськогосподарських угідь. Зважаючи

на перманентне подовження мораторію на купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення, сьогодні відсутній механізм визначення справедливої вартості сільгоспугідь, яка має постати методичним базисом системи показників ефективності використання земельних ресурсів аграрної сфери та ресурсного потенціалу аграрної економіки в цілому. Як база для розрахунків, у сільському господарстві використовується нормативна грошова оцінка землі, яка реально не відображає ціннісних параметрів

сільгоспугідь і, за оцінками експертів, є значно меншою (у 10-15 раз), ніж її потенційна справедлива (ринкова) вартість [6]. Разом з тим, більшість провідних вчених-аграрників погоджуються, що включення земель сільськогосподарського призначення в господарський оборот сьогодні є необхідною умовою правильної оцінки активів [4-6; 8].

Поряд із нестабільною тенденцією зміни кількісних параметрів ресурсного потенціалу аграрної економіки, результативність використання ресурсів у сільському

господарстві України в цілому підвищується (табл. 4). Зокрема, протягом останніх років аграрна сфера є єдиною галуззю національної економіки, яка стабільно демонструє рентабельність основної діяльності, показники якої виявляються значно вищими, ніж середні значення по економіці в цілому. Вищим рівнем також визначається питома вага прибуткових підприємств, які займаються аграрним бізнесом в порівнянні з бізнес-суб'єктами інших видів діяльності.

Таблиця 4

Показники результативності використання ресурсного потенціалу аграрної економіки України

Показники	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2017 р. до 2013 р., %
Валова додана вартість, млн. грн.	132354	161145	239806	279701	305194	в 2,3 рази
Валовий випуск продукції сільського господарства, млн. грн. (всі категорії господарств)	307054	371189	544206	637791	707792	в 2,3 рази
Чистий прибуток, млн. грн.	14984,5	21481,3	102849,1	90160,4	68858,5	в 4,5 раз
Середній розмір чистого прибутку на 1 с.-г. формування тис. грн.	300,6	466,8	2200,3	2000,1	1374,0	в 4,5 раз
Частка прибуткових с.-г. підприємств, %	79,8	84,1	88,4	88,4	86,2	х
Середня частка прибуткових підприємств по економіці всього, %	65,0	65,5	73,3	73,0	57,3	х
Розмір чистого прибутку на 1 га с.-г. угідь, грн.	725,1	1051,1	5005,1	4345,7	1659,7	в 2,2 рази
Рівень рентабельності операційної діяльності с.-г. підприємств, %	11,3	20,6	41,7	31,6	22,4	х
Рівень рентабельності операційної діяльності підприємств по економіці в середньому, %	3,9	-4,1	1,0	7,4	8,8	х

Джерело: складено на основі [9, 11]

Поряд з цим, специфіка аграрної економіки зумовлює й показники результативності використання аграрного ресурсного потенціалу, які в значній мірі залежать не від раціонального використання виробничих ресурсів, а від дії природно-кліматичних факторів, що інколи впливають на обсяги виробництва сільськогосподарської продукції більше, ніж вартість авансованого капіталу.

Традиційна слабким та проблемним залишається у складі ресурсного потенціалу національної аграрної економіки України такий його елемент, як трудові ресурси. Нерозв'язаність соціально-економічних проблем сільських територій та самий низький рівень оплати праці формують загрозу втрати кадрового потенціалу аграрної сфери. Це підтверджує динаміка скорочення частки зайнятого персоналу у сільському господарстві та середній рівень заробітної плати і доходів сільських домогосподарств. Так, за даними Державної служби статистики України, середньомісячна заробітна плата найманих працівників у сільському господарстві у 2017 р. склала 5761 грн. в порівнянні зі середнім показником за видами економічної діяльності на рівні 7104 грн. [9].

Вирішення проблеми підвищення рівня забезпеченості аграрних формувань ресурсним потенціалом може бути здійснено шляхом зростання обсягів залучення інвестиційних потоків і кредитних ресурсів в аграрну сферу. Дослідження свідчать, що за ознакою терміновості більша частка кредитного портфелю аграрних бізнес-суб'єктів – це, в основному, короткострокові банківські кредити, які агроформування спрямовують на придбання паливно-мастильних матеріалів, мінеральних добрив, засобів захисту рослин тощо. Проблемою залишається розвиток довгострокового кредитування аграрного сектору. Серед всіх кредитів, одержаних сільськогосподарськими підприємствами, питома вага довгострокових, які спрямовуються на оновлення матеріально-технічної бази, формування основного стада, запровадження новітніх технологій складає не більше 15-20%. Із загального обсягу кредитів (12,2 млрд. грн. у 2017р.) близько 2,5% – кредитні ресурси, що залучені малими підприємствами (обсяг грошового доходу – до 10 млн. грн.), 26% – аграрні формування, які займаються виробництвом продукції тваринництва; 72% – кредитні

потоки, залучені іншими бізнес-суб'єктами аграрної економіки [14].

Висновки. Аграрний сектор національної економіки володіє потужним ресурсним потенціалом, кількісний склад якого спроможний забезпечити вирішення найважливіших для сільських територій та країни в цілому, соціально-економічних завдань. Разом з тим, бізнес-середовище аграрної економіки сьогодні визначається низьким рівнем розвитку транспорту сільських територій, насінництвом, добривами та інформаційно-комунікаційних технологій. Аграрний сектор економіки України сьогодні є одним з видів економічної діяльності, який демонструє стабільну тенденцію підвищення результативності використання ресурсного потенціалу та ефективності діяльності в цілому. Об'єктивно в найближчій перспективі вимагає вирішення питання включення землі до економічного обороту, що має стати передумовою удосконалення методології визначення вартості ресурсного потенціалу та

результативності його використання, включення землі до вартості продукції, що виробляється, для розвитку іпотечного кредитування та залучення додаткових фінансових потоків в аграрну сферу виробництва. Створення сприятливого інвестиційного клімату і державна підтримка пільгового кредитування аграрних формувань мають стати економічною основою для відтворення ресурсного потенціалу, модернізації сільськогосподарського виробництва, економії виробничих ресурсів та підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняної продукції сільського господарства. Поєднання всіх напрямків покращення рівня забезпеченості товаровиробників ресурсами та підвищення ефективності їх використання має відбуватися на основі економічного інтересу кожного учасника аграрної економіки, оскільки саме людський фактор визначає раціональне використання ресурсного потенціалу аграрних формувань.

Література.

1. Зовнішня торгівля України товарами та послугами. 2017: стат. зб. / Держ. служба статистики України. Київ, 2017. URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/06/zb_ztutp2017.pdf
2. **Росоха В. В.** Методологічні аспекти формування та розвитку потенціалу підприємств аграрної сфери АПК. *Економіка АПК*. 2005. № 8. С. 36-38.
3. **Зінченко Т. Є.** Сучасний стан використання земельних ресурсів агломерацій. *Науковий вісник ЛНТУ*. 2011. Вип. 21.12. С. 115-120.
4. **Мармуль Л. О., Романова В. А.** Регіональне управління та регулювання використання земельних ресурсів: монографія. Київ: ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2007. 192 с.
5. **Андрійчук В. Г., Сас І. С.** Методичні підходи до визначення меж землекористування в умовах загрози монополізації ринку оренди землі. *Економіка АПК*. 2017. № 8. С. 22.
6. **Месель-Веселяк В. Я., Федоров М. М.** Нові методичні підходи щодо удосконалення нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення. *Економіка АПК*. 2016. № 2. С. 22-29.
7. **Ульянченко О. В.** Ресурсний потенціал аграрного сектора економіки України: управлінський аспект: монографія. Суми : Довкілля, 2010. 383 с.
8. **Красноруцький О. О., Руденко С. В.** Концептуальні підходи до управління економічним потенціалом аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки*. 2016. Том 1. № 3. С. 77-84.
9. Сільське господарство України. 2017: стат зб. / Держ. служба статистики України. Київ, 2017. URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/09/zb_sg2017_pdf.pdf
10. Агробізнес України. Business Views. URL: <https://businessviews.com.ua/ru/economy/id/20-grafikov-i-kart-kotorye-dostupno-objasnjajut-agrobiznes-ukrainy-328>.
11. Діяльність суб'єктів господарювання. 2017: стат зб. / Держ. служба статистики України. Київ, 2017. URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/11/zd_2018.pdf.
12. World Bank Group. Enabling the Business of Agriculture, 2017. URL: <http://eba.worldbank.org/en/data/exploretopics/additional-indicators>.
13. **Диванбейгі Р., Саміла Ф.** Регулирование и трансформация сельского хозяйства. 2016. URL: <http://pubdocs.worldbank.org/en/354301534213567521/EBA17>.
14. Стан кредитування підприємств АПК у 2017 р. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <http://minagro.gov.ua/node/25271>

References.

1. Zovnishnya torgivlya Ukrainy tovaramy ta poslugamy. (2017). [Foreign trade of Ukraine with goods and services. 2017]. Derzavna sluzhba statystyky Ukrainy. State Statistics Service of Ukraine. Kyiv. Available at: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/06/zb_ztutp2017.pdf.

2. *Rossoha, V. V.* (2005). «Methodological aspects of formation and development of potential of agrarian sector enterprises of agroindustrial complex». *Economica APC*. no. 8. pp. 36-38.
3. *Zinchenko, T. Ye.* (2011). «The current state of use of land resources of agglomerations». *Naukovyy visnyk LNTU*. no. 21.12. pp. 115-120.
4. *Marmul, L. O. and Romanova, V. A.* (2007). *Regionalne upravlinnya ta reguluvannya vykorystannya zemelnyh resursiv*. [Regional management and regulation of land use]. IAE. Kiev. Ukraine.
5. *Andryychuk, V. G. and Sas, I. S.* (2017). «Methodical approaches to the definition of land use limits in the face of the threat of monopolization of the land lease market». *Economica APC*. no. 8. pp. 22-28.
6. *Mesel-Veselyak, V. Ya. and Fedorov, M. M.* (2016). «New methodical approaches to improving the normative monetary valuation of agricultural land». *Economica APC*. no. 2. pp. 22-29.
7. *Ulyanchenko, O. V.* (2010). *Resursnyy potencial agrarnogo sektora ekonomyky Ukrainy: upravlinskyy aspekt*. [Resource potential of the agrarian sector of Ukraine's economy: management aspect]. Sumy. Ukraine.
8. *Krasnoruckyy O. O. and Rudenko, S. V.* (2016). «Conceptual approaches to management of economic potential of agrarian enterprises». *Ukrainskyy zhurnal prykladnoy ekonomiky*. no. 1(3). pp. 77-84.
9. *Sil'ske gospodarstvo Ukrainy* (2017). [Agriculture of Ukraine. 2017]. Derzavna sluzhba statystyky Ukrainy. State Statistics Service of Ukraine. Kyiv. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
10. *Agrobiznes Ukrainy*. [Business Views]. Available at: <https://businessviews.com.ua/ru/economy/id/20-grafikov-i-kart-kotorye-dostupno-objasnjut-agrobiznes-ukrainy-328>.
11. *Diyalnist subektiv gospodaruvannya* (2017). [Activity of economic entities. 2017]. Derzavna sluzhba statystyky Ukrainy. State Statistics Service of Ukraine. Kyiv. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>
12. World Bank Group. *Enabling the Business of Agriculture*. (2017). Available at: <http://eba.worldbank.org/en/data/exploretopics/additional-indicators>.
13. *Dyvanbeygy R., Saliola F.* *Reguluvannya i transformaciya silskogo gospodarstva*. (2016). Available at: <http://pubdocs.worldbank.org/en/354301534213567521/EBA17>.
14. *Stan kredytuvannya pidpnyemstv APC* (2017). [The modern state of crediting enterprises of agroindustrial complex. 2017]. Official site of the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine. Available at: <http://minagro.gov.ua/node/25271>.

Abstract.

Kryukova I. A. Resource potential of the agrarian economy of Ukraine and the effectiveness of its use.

Introduction. *The essence of the category "resource potential" and its composition regarding the agrarian sphere of production are considered in the article. The main components of the resource potential of agricultural production under various methodological concepts are: land resources, labor resources, material and technical resources, financial and information resources. It is determined that the agrarian economy of Ukraine has significant resource potential. The place of Ukraine in the world agribusiness rating was investigated. The modern indicator of value added per 1 worker in the agricultural economy has proved that Ukraine occupies 67 in the world.*

Results. *The main components of the business environment of the national agrarian economy from the positions of international assessments have been analyzed. The most problematic elements of the business environment of the agrarian economy today are seed production, transportation, fertilizers and information and communication technologies.*

The analysis of the quantitative and value composition of the resource potential of the agrarian economy is carried out. The most problematic trends in the modern agricultural economy are characterized by such components as labor resources and fixed capital.

The key problems of formation, use and valuation of the resource potential of the agrarian economy are identified here. The lack market value of agricultural land and the land market today is one of the main problems in assessing the resource potential of the agricultural economy.

The modern trends in the level of effectiveness of the use of the resource potential of the agricultural sector of production in the context of the main indicators of the effectiveness of the development of the national economy are considered. The efficiency level of the agrarian economy over the past few years is significantly higher compared to other sectors and types of economic activity in Ukraine.

Key words: *resource potential, productive resources, agrarian economy, agrarian sphere, effectiveness, efficiency, national economy.*

Стаття надійшла до редакції 16.03.2019 р.

Бібліографічний опис статті:

Крюкова І. О. Ресурсний потенціал аграрної економіки України та результативність його використання. Актуальні проблеми інноваційної економіки. 2019. № 2. С. 37-42.

Kryukova I. A. Resource potential of the agrarian economy of Ukraine and the effectiveness of its use. Actual problems of innovative economy. 2019. No. 2, pp. 37-42.

